

Reisel, Wanda

Maatschappij
Discordia
presteerde het om
voor het seizoen
'88-'89 vier
schrijfpoddrachten
te geven aan
Nederlandse
auteurs: Wanda
Reisel, Judith
Herzberg, Albert
Blitz en Ischa
Meijer. *Op de
hellingen van de
Vesuvius* is Reisels
derde stuk. De
integrale tekst en
een beknopte
situering.

*'Op de hellingen
van de Vesuvius'*
(Maatschappij
Discordia) —
Foto's Bert
Nienhuis

Wanda Reisel: "Ik heb eerst de regieopleiding in Amsterdam gevolgd en toen vroeg ik me af wat ik eigenlijk wilde regisseren. Ik kwam uit op hedendaagse stukken, of niet zo erg oude stukken. Ik hou wel van Shakespeare of zo, maar ik wil er liever niet zelf aan. Toen ik dan net van school af was, begon ik stukken te schrijven, waarvan oorspronkelijk de bedoeling was dat ik ze zelf zou gaan regisseren. Dat werd me links en rechts sterk afgeraden. Uiteindelijk heeft Baal in 1984 *Ansichten* gemonteerd. Later schreef ik *Echec* en dat heb ik dan wel geregisseerd. Ik zocht er de twee acteurs voor en de Lantaren/Venster in Rotterdam heeft het geproduceerd. Deze *Op de Hellingen van de Vesuvius* is mijn derde stuk."

Vanwaar jouw affiniteit met Giacomo Leopardi? In een artikel uit De Volkskrant las ik dat jij je vooral gebaseerd hebt op zijn dagboekantekeningen...

"Dat is niet helemaal waar. Er is door De Arbeiderspers een selectie uit zijn dagboekantekeningen uitgegeven, *Pensieri*. De eigenlijke dagboeken bevatten duizenden pagina's en zijn alleen in het Italiaans gepubliceerd. Ik ken te weinig Italiaans om dat allemaal te lezen. Het uitgangspunt voor dit stuk zijn een aantal gebeurtenissen uit zijn leven. Zijn werk interesseerde me ook, maar dat komt in het stuk niet letterlijk voor."

Toch heb ik het gevoel dat je je gevoeld hebt met zijn gedichten. Je gebruikt een heel poëtische taal...

"Ik heb mijn poëtische taal gebruikt. Waarschijnlijk heeft het lezen van al die gedichten een grote invloed gehad op de uiteindelijke vorm van dit stuk. De bedoeling was ook dat het heel veel met 'taal' te maken zou hebben. De precieze vorm daarvan heb ik niet helemaal in de hand, dat ontstaat op het moment."

De opdracht is van Maatschappij Discordia gekomen?

"De schrijfpoddracht is van Discordia gekomen, wat geen enkele invloed had op het onderwerp."

Waar ligt de link tussen jou en Discordia?

"Ik volg hen al van toen ze nog Onafhankelijk Toneel heetten, dus voor de splitsing. Ik heb een bepaalde relatie met hen opgebouwd. Waar ik als regisseur altijd naar op zoek was, was acteurs te laten nadenken over punten en komma's d.w.z. een bepaalde omgang met taal. Ik weet van Discordia dat zij dat als één van hun uitgangspunten koesteren. Dus dit stuk kon een bepaalde vorm van abstractie hebben, die een andere groep niet zo snel zou kunnen hanteren. Ik weet zeker dat als ik dit stuk voor een andere groep zou geschreven hebben, ik veel explicieter zou geweest zijn. Er zijn overgangen in dit stuk waarvan ik

heb gedacht, die laat ik zo onduidelijk, zo hard, omdat ik weet dat Discordia daar mee om kan gaan."

In de geschreven tekst is, letterlijk, nauwelijks een punt of een komma te vinden...

"Dat is correct. Het zijn korte noteringen van zinnen in die vorm. Het betekent dus ook dat ik een heleboel vrijheid heb gelaten in de interpretatie naar theatervorm toe. Dus ook haast geen aanwijzingen, het is leuker om te zien wat acteurs met zo'n tekst doen, zonder dat ik dat helemaal ga sturen."

Verwondert deze encensering u?

"Nee, ik ben er wel uiterst tevreden mee. Je kan natuurlijk nooit van te voren inschatten hoe iets er zal uitzien. Wat ik interessant vond voor Discordia, was proberen een stuk te schrijven waarin een bepaalde emotionaliteit, hoe literair ook, belangrijk is. Zij zijn in mijn ogen vaak geneigd te relativiseren, ironie te gebruiken. Ik was er wel bang voor dat ze die emotionaliteit niet zouden aangaan. Maar ze zijn dat niet uit de weg gegaan. Dat vind ik heel erg prachtig. Wat je anders van hen ziet, heeft hier eigenlijk weinig mee te maken. Hoe indirect het ook verloopt via taal, de emotionaliteit komt over. En dat vind ik belangrijk in toneel."

Dirk Verstockt